

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.2	Údaje o škole.....	4
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu	5
2	Obecná charakteristika školy	6
2.1	Velikost školy.....	6
2.2	Lokalita školy.....	6
2.3	Charakter a specifika budovy.....	6
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace chodu.....	8
3.5	Řízení mateřské školy.....	9
3.6	Personální a pedagogické zajištění	10
3.7	Spoluúčast rodičů.....	10
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	11
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	12
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	12
4	Organizace vzdělávání.....	15
5	Charakteristika vzdělávacího programu	19
5.1	Zaměření školy	19
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	20
5.3	Metody a formy vzdělávání	22
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	24
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	26
6	Vzdělávací obsah.....	28
6.1	Integrované bloky	28
6.1.1	UŽ CHODÍM DO MATEŘSKÉ ŠKOLY	28
6.1.2	POZORUJI A ZKOUMÁM PŘÍRODU	31
6.1.3	POVÍDÁM SI S PODZIMEM	34
6.1.4	PROŽÍVÁM KOUZLO VÁNOC.....	38
6.1.5	JSEM ČLOVĚK	42
6.1.6	MÁM SVŮJ DĚTSKÝ SVĚT.....	47
6.1.7	VÍTÁM JARO	50
6.1.8	HRAJU SI A DÁVÁM NA SEBE POZOR	53
6.1.9	KDO JSEM A KDE ŽIJÍ	56
6.1.10	TĚŠÍM SE NA PRÁZDNINY	61
6.1.11	HURÁ PRÁZDNINY	63

6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	65
6.3	Dílčí projekty a programy	66
7	System evaluace.....	67

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Poznávám svět kolem sebe

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola, Szkoła Podstawowa, Przedszkole Košařiska, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Košařiska 70, Milíkov u Jablunkova, 73981

KONTAKTY:

e-mail: reditelstvi@zskosariska.cz

web: www.zskosariska.cz

REDIZO: 650023501

IČO: 75028930

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr., Bc. Daniela Sławińska

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Barbara Boszczyková DiS.

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Košařiska

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Obecní úřad Košařiska, Košařiska čp. 88 739 81 Milíkov u Jablunkova

KONTAKTY:

Tel: 558 362 821

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1. 9. 2022

VERZE ŠVP: 1

ČÍSLO JEDNACÍ: ZK/0397/2022

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 30. 8. 2022

.....

ředitel školy

Mgr., Bc. Daniela Stawińska

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 30

Počet tříd: 2

Počet pracovníků: 4 učitelky, 1 provozní

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

MŠ, Przedszkole se nachází v centru obce Košařiska.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Mateřskou školu navštěvují děti od 2 do 7 let z Košařisk a přilehlých obcí. MŠ - Przedszkole zabezpečuje předškolní vzdělávání v českém jazyce i v jazyce polské národnostní menšiny. MŠ – Przedszkole sídlí v jedné budově spolu se základní školou - szkołą podstawową. Součástí školní budovy je také školní kuchyně (v přízemí budovy), která zajišťuje zdravou výživu. Obě třídy se nachází v 1. patře, po dobu řízených činností je možnost rozdělit prostor MŠ na dvě samostatné části. Uspořádání všech prostor MŠ – Przedszkola je funkční a účelné. Třídy a herny jsou světlé, prostorné a umožňují vytváření míst pro klidné hry jednotlivců, hry skupinek, i pro rušnější pohybové aktivity. Jsou vybaveny dostatečným množstvím hraček, které jsou dětem stále dostupné v otevřených skříňkách. V hernách jsou pro děti vytvořené nápadité, námětové hrací koutky. Také výtvarný materiál si děti mohou vybírat samy podle svého zájmu. Práce dětí zdobí prostory mateřské školy a šatny. Pro pohybové hry je kromě prostor MŠ využívána také tělocvična a školní zahrada, hřiště.

Dopravní dostupnost školy:

MŠ se nachází poblíž autobusové zastávky v centru obce. Umístění MŠ je velmi dobré také pro pěší či cyklistickou dopravu, popřípadě pro dopravu autem.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Naše dvoutřídní MŠ se nachází v zatepleném podkroví budovy základní školy - szkoły podstawowej, v prvním poschodí. K hrám a činnostem dětí slouží prostory dvou heren (velké a malé). Prostředí vyhovuje skupinovému i individuálnímu činnostem.

Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) odpovídají počtu dětí a jsou bezpečné a zdravotně nezávadné.

Vybavení hračkami, pomůckami, materiály odpovídá počtu dětí i jejich věku, je průběžně obnovováno a doplňováno. Všechny pomůcky jsou maximálně využívány.

Hračky, pomůcky i náčiní jsou umístěny tak, aby byly přístupné všem dětem. Pro menší děti jsou určeny spodní části skříní a police. Starší děti mají k dispozici vyšší police.

Dětské práce jsou průběžně prezentovány v MŠ i v šatně. Práce předškolních dětí jsou umístovány na nástěnce s tématem ŠVP, třídním tématem. Rodiče mají možnost nahlédnout do pravidelně doplňovaného portfolia dítěte.

Před školou se nachází zahrada s houpačkami a pískovištěm, které je chráněno krytem proti znečištění písku. Celý areál je řádně oplocený. Hračky i pomůcky jsou k dispozici dětem všech věkových kategorií.

Vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy.

Mateřská škola, przedszkole disponuje koutky pro děti (kuchyňský koutek, badatelský koutek, dopravní koutek, stavitelský koutek, čtenářský koutek, opravářský koutek, relaxační koutek). Věcné podmínky mateřské školy, przedszkola jsou přizpůsobené dětem od 2 let.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována pestrá a vyvážená strava, která obsahuje dostatek zeleniny a ovoce. Pitný režim je dodržován během celého dne. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti do jídla nenutíme, ale motivujeme je. V MŠ je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je flexibilní. Respektujeme biorytmus dětí. Režim dne přizpůsobujeme aktuálním situacím. Pravidelně zařazujeme pohybové chvíle vhodné pro zdravý tělesný vývoj dětí. Pobyt venku je zařazován denně dopoledne i odpoledne. V případě nepříznivého počasí (déšť, velký mráz, inverze) je nahrazován aktivitami v MŠ, popřípadě v tělocvičně. Děti mají dostatek volného pohybu v interiéru

MŠ, v tělocvičně, na zahradě a hřišti. Každý den mají děti možnost odpoledního odpočinku. Délku spánku přizpůsobujeme věku a potřebám dětí. Pro děti s nižší potřebou spánku je připraven náhradní klidový program. V mateřské škole vytváříme klidné, přátelské a bezpečné prostředí. Snažíme se chovat podle zásad zdravého životního stylu a dávat tak dětem dobrý příklad.

Pro podporu pohybových aktivit bychom chtěli vybavit areál školní zahrady větším množstvím herních prvků.

3.3 Psychosociální podmínky

Rodič má možnost přijít do MŠ společně s dítětem a být mu oporou ve zvykání si na nové prostředí. Prostor MŠ je bezpečný a je kladen důraz na spokojenost dětí i rodičů. Učitelky MŠ ve spolupráci s rodiči vytvářejí vhodné podmínky k postupné adaptaci nově přichozích dětí. Učitelky MŠ respektují potřeby dětí a napomáhají k jejich uspokojování. Děti nejsou neúměrně zatěžovány spěchem a chvatem. Směrem k dítěti uplatňujeme partnerský vztah – provázíme a pomáháme mu objevovat svět, máme k němu úctu, zodpovědnost a empatii. Učitelky přistupují ke všem dětem rovnocenně. Žádné z nich není zvýhodňováno ani neznevýhodňováno. Jejich problémy se snažíme řešit citlivě. Posilujeme jejich sebevědomí oceňováním, povzbuzováním, pochvalou, dostatečným prostorem pro sebevyjádření. Společně jsme vytvořili pravidla pro vzájemnou pohodu, porozumění a přátelství, která také všichni dodržujeme. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Potřebám dětí přizpůsobujeme i denní režim, aby se cítily v naší MŠ co nejlépe. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, ve kterém učitelky přirozeným způsobem rozvíjejí jejich prosociální hodnoty. Směrem k dítěti uplatňujeme partnerský vztah – provázíme a pomáháme mu objevovat svět, máme k němu úctu, zodpovědnost a empatii. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí a podporování nezdravé soutěživosti. V průběhu dne se střídají spontánní a řízené činnosti a děti se aktivně spoluúčastní a samostatně rozhodují ve volbě aktivit. Aktivita jsou voleny s ohledem na věk, schopnosti a zájmy dětí. Učitel komunikuje vstřícně, podporuje dítě v samostatných pokusech, oceňuje konkrétně, nepoužívá paušální pochvaly či odsudky. Ve vztazích mezi dospělými a mezi dětmi je důvěra, zdvořilost, tolerance, ohleduplnost. Učitel se také zaměřuje na prevenci šikany a jiných patologických jevů a věnuje pozornost neformálním vztahům ve třídě.

3.4 Organizace chodu

Uspořádání života a dne v naší MŠ vychází z potřeby zdravé životní správy a z biorytmu dětí. V průběhu dne se střídají spontánní a řízené aktivity. Je kladen důraz na individuální možnosti dětí. Do denního programu, zejména před ranní svačinou jsou zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity. Pohybové aktivity jsou v případě potřeby zařazeny i v řízených činnostech i pobytu venku. Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti mají v MŠ zázemí pro všestranný

rozvoj, mají také možnost využít prostor pro relaxaci v klidové zóně, učitelky MŠ vytvářejí prostředí podporující bezpečí i soukromí. Při vstupu dítěte do MŠ je kladen důraz na adaptační režim, který respektuje individualitu každého dítěte a pochopení jeho potřeb. Poměr spontánních činností a řízených je v denním programu vyvážený. Aktivitu plánujeme tak, aby jsme děti nepřetížili a dbali na jejich potřeby a individuální přístup, zejména u nejmladších dětí. Děti mají dostatečný prostor i čas pro spontánní hru, ke které se mají možnost vrátit. Mají také možnost ponechat si své výtvary k pozdějšímu dokončení. Ve všech činnostech jsou děti podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Je respektováno tempo dítěte. V průběhu dne jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Děti si hrají v různě velkých skupinách svým vlastním tempem. Spontánní i řízené činnosti jsou prováděny s respektem k věkově diferenciaci. Máme k dispozici koutek, který slouží k odpočinku, relaxaci dítěte. Soukromí je dítěti dopřáno i u osobní hygieny. Učitelka plánuje činnosti na základě potřeb a zájmů dětí. Vyhovuje jejich vzdělávacím potřebám a možnostem (věková diferenciaci, odklady povinné docházky). Činnosti jsou plánovány na základě tematických celků, které tvoří učitelky společně. Na činnostech se domlouvají. Materiál i pomůcky jsou pravidelně dle potřeb doplňovány a připravovány včas. Ve třídách nejsou překračovány stanovené počty dětí, spojování tříd je maximálně omezeno.

Mateřská škola se skládá ze dvou oddělení - 1. oddělení s českým jazykem vyučovacím 2. oddělení s polským jazykem vyučovacím. Obě oddělení pracují samostatně. Po svačině dochází k rozdělení do tříd, kde následují činnosti probíhajícího tématu. Pobyt venku probíhá společně (zahradka, procházky po okolí). Odpočinek probíhá na lehátku i při klidové činnosti. Je respektována jednotlivá potřeba spánku a nabízena náhradní klidová činnost. Odpolední činnosti jsou uskutečňovány zejména ve velké herně a taktéž venku na zahradě.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti a pravomoci jsou vymezeny ředitelem školy – pracovní řád, pracovní povinnosti pedagogů a provozních zaměstnanců (pracovní náplně).

Je vytvořen funkční informační systém. Informace pro rodiče jsou zveřejňovány na nástěnce v šatně MŠ a na internetových stránkách školy. Pedagogové se účastní pravidelných porad, nepedagogičtí pracovníci - dle potřeby.

Ředitelka vytváří prostor pro spoluúčast všech zaměstnanců na tvorbě ŠVP. Velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesní odlišnosti a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství.

Ředitelka vyhodnocuje práci zaměstnanců a motivuje je ke spolupráci. Pozitivně oceňován je také inovativní přístup a dílčí úspěchy.

Pedagogové MŠ tvoří sebraný tým, který úzce spolupracuje se všemi ostatními zaměstnanci školy. Na spolupráci se podílejí i rodiče.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu.

Tvorba ŠVP je výsledkem celého týmu MŠ (případně i rodičů), vychází z podrobné analýzy a evaluačních nástrojů. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu.

MŠ, Przedszkole spolupracuje s obcí Košařiska (zřizovatel) a dalšími orgány státní správy a samosprávy, ZŠ a PZŠ Košařiska, SRPŠ a Macierzą Szkolną Košařiska, Knihovnou Košařiska, Knihovnou Třinec, PZKO Koszarzyska, PZKO Milików, PPP Třinec atd.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Zaměstnanci mají pedagogické vzdělání. Zaměstnancům, kterým chybí odbornost, si ji průběžně doplňují. Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají v rámci aktuální nabídky DVPP i samostudia, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Je podle možností a podmínek školy zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny. Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí) Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět. Rodiče dětí se aktivně účastní akcí a programů, výletů, které organizujeme společně se ZŠ, PZŠ, SRPŠ a Macierzą Szkolną. Rodiče jsou informováni o všem, co se v MŠ děje. Projeví-li zájem, mohou spolurozhodovat při řešení vzniklých problémů. Pravidelně informujeme rodiče o individuálních pokrocích v rozvoji i v učení, domlouváme se s rodiči o společném postupu při výchově.

Poskytujeme jim metodické materiály a v případě potřeby poradenské služby. Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Spolupráce s rodiči probíhá formou osobního rozhovoru, informační nástěnky i webových stránek. Při MŠ pracuje spolek rodičů SRPŠ a Macierz Szkolna. Oba spolky se podílejí na organizaci akcí pro děti i rodiče a financování dárků, oslav, vstupů a jiných potřeb dětí.

Spolupráci s rodiči považujeme v MŠ za velice důležitou a přináší nám mnoho „ovoce“, především sdílení společně strávených chvil, které jsou emotivně bohaté.

Dobré vztahy podporují partnerskou vzájemnost, která se zcela samozřejmě promítá v atmosféře MŠ. Rodiče se často znají osobně s personálem školy, mají k němu větší důvěru, mohou se více svěřit se svými výchovnými problémy a starostmi a společnými silami je řeší.

Věnujeme čas diskusím s rodiči o dětech, pořádáme schůzky s rodiči, během roku řešíme prostřednictvím SRPŠ, Macierzy Szkolnej provozní a finanční otázky. Pomůžeme a poradíme rodičům, kdykoliv se na nás obrátí. Intenzivní vztahy s rodiči budeme i nadále podporovat.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí MŠ je přizpůsobováno potřebám dětí se SVP dle stupně jejich znevýhodnění a postižení.

V případě potřeby jsou dítěti zajištěny kompenzační pomůcky.

V případě potřeby je zajištěna potřebná speciálně pedagogická péče.

MŠ spolupracuje se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními i jinými odborníky mimo oblast školství.

V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě.

Podle stupně priznaného podpůrného opatření je zajištěna přítomnost asistenta pedagoga.

Vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému.

V případě výskytu dětí s **OMJ** MŠ zřídí skupinu pro jazykovou přípravu pro 4 a více dětí – cizinců, pro které je předškolní vzdělávání povinné.

Cílem skupin je zajistit plynulý přechod dětí – cizinců do základního vzdělávání. Pro 3 a méně dětí s OMJ bude jazyková příprava probíhat individuálně.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet (např. nadstandardní vybavení třídy hudebními nástroji, výtvarnými pomůckami).

Mateřská škola má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí.

Vzdělávání nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání, a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky (např. možnost samostatné práce s náročnějším zadáním).

Učitelky si prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu.

Mateřská škola spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení, se zákonnými zástupci dítěte a dalšími subjekty (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atp.).

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola, przedszkole je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Ve třídách, které jsou heterogenního charakteru, jsou dostatečně zabezpečeny skříňky k ukládání hraček a pomůcek. Jsou zajištěny bezpečným způsobem případné ohrožující předměty. Ve třídách jsou nastavena srozumitelná pravidla. Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku. Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby. Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek) Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Vzdělávací činnosti jsou

realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let je třeba ve škole přijmout opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, věcných (materiálních) a personálních podmínek, životosprávy včetně stravování, organizace vzdělávání, obsahu vzdělávání a spolupráce.

Věcné (materiální podmínky)

V obou třídách, které jsou heterogenního charakteru zajišťujeme a eliminujeme přístupnost některého vybavení.

Vhodně rozšiřujeme sortiment vybavení, postupné a průběžné obnovování a doplňování hraček, pomůcek, náčiní, aby odpovídalo počtu a věku dětí.

Na školní zahradě využíváme pro děti dvouleté odpovídající zahradní vybavení.

Hygienické podmínky

V koupelně je určen prostor pro ukládání individuálních hygienických potřeb dětí (pleny, vlhčené ubrousky apod.)

Koupelna je vybavena přebalovací podložkou, nášlapným odpadkovým košem na případné použité pleny.

S rodiči je dohodnutý způsob i systém přinášení hygienických potřeb (pleny, vlhčené ubrousky, náhradní oblečení)

Před přijetím dítěte do MŠ, musí proběhnout řádné očkování potvrzeno lékařem.

Životospráva, stravování

V oblasti životosprávy je denní režim koncipován tak, aby individuální potřeby jednotlivých dětí byly respektovány (aktivita, odpočinek, spánek)

Dítě se stravuje vždy formou (přesnídávky, oběda, svačiny) a to v souvislosti s délkou dohodnutého pobytu v MŠ.

Psychosociální podmínky

Zajišťujeme dětem individuální adaptaci, vytváříme prostředí, aby se dítě cítilo dobře, bezpečně, jistě.

Denní režim je pravidelný, je poskytován dostatek času na realizaci činností realizované důsledně v menších skupinách či individuálně, jsou dávány dětem srozumitelná a jednoduchá pravidla, určující mantinely jeho jednání.

Personální podmínky

Úvazky pedagogů jsou maximálně využity při rozpisu pedagogické činnosti učitelů tak, aby bylo možné jejich souběžné působení v rámci třídy v organizačně náročnějších částech dne.

Organizace vzdělávání

Organizace vzdělávání a plánování činností v MŠ vychází z potřeb a zájmu dětí, vyhovovat jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem.

Obsah vzdělávání

Dvouleté dítě je egocentrické, projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Vymezuje se vůči ostatním. osamostatňuje se . neorientuje se v prostoru a čase, žije tady a teď. Dvouleté dítě má velkou potřebu aktivního pohybu a zároveň potřebuje častější odpočinek nejen po stránce fyzické, ale i psychické. Je vhodné sledovat pokroky konkrétního dítěte a neprovádět vzájemné srovnávání dětí.

Plánování a realizace konkrétních vzdělávacích činností musí být přizpůsobeno možnostem a schopnostem dětí. Podle toho učitel volí metody a formy práce. Děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály. Zpravidla se děti mladší tří let nedokážou delší dobu soustředit, pozornost udrží jen velmi krátkou dobu. Tomu je třeba přizpůsobit činnosti, průběžně je střídat, sladit spontánní činnosti s řízenými. Největší prostor musí být ponechán volné hře a pohybovým aktivitám.

Spolupráce

Vzhledem k nízkému věku dětí, je spolupráce s jejich zákonnými zástupci naprosto zásadní. Učitel spolupracuje s okolím, odborníky ze školským poradenským zařízením, s org. poskytujícími dopňkové kulturní a vzdělávací aktivity. Posuzuje a vybírá vhodnost dopňkových aktivit pro děti v rámci vzdělávání podle ŠVP.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Naše MŠ se skládá ze dvou tříd (jedna s českým jazykem vyučovacím, druhá s polským jazykem vyučovacím). Do obou tříd jsou přijímány děti od dvou let věku. Uspořádání života a dne v naší MŠ vychází z potřeby zdravé životosprávy a z biorytmu dětí. V průběhu dne se střídají spontánní a řízené aktivity. Děti si hrají v různě velkých skupinkách. Dětem umožňujeme využít klidovou zónu. Činnosti plánujeme tak, aby děti zaujaly, bavily je a přinášely jim radost. Preferujeme prožitkový styl výuky. Děti nejsou přetěžovány přílišnými nároky, je kladen důraz na věkovou diferenciaci, zájmy a záliby. Monitorujeme děti s odlišnými edukačními potřebami (děti s SVP, nadané) a přizpůsobujeme jim vzdělávací činnosti. V průběhu dne se plně věnujeme dětem a jejich vzdělávání, zařazujeme pravidelně pohybové aktivity, relaxaci a odpočinek. Vedeme také děti k dodržování hygienických, zdvořilostních a společenských návyků. Přitom respektujeme individuální tempo a vyspělost dětí. Intervaly mezi jídlly jsou přibližně 2,5 hodiny. Děti pobývají venku zpravidla 1,5 - 2 hodiny. V zimním i letním období může být délka pobytu upravená s ohledem na venkovní teploty. Pobyt venku může být dále zkrácen nebo zcela vynechán pouze při mimořádně nepříznivých klimatických podmínkách a při vzniku nebo možnosti vzniku smogové situace. Pobyt venku je uskutečňován i za deště (děti mají k dispozici pláštěnky, holínky). V případě velmi nepříznivého počasí může být k pohybovým aktivitám využívána i tělocvična. Délku spánku přizpůsobujeme potřebám a věku dětí. Dětem s menší potřebou spánku je po krátkém odpočinku na lehátku zajištěn náhradní program. Po celý den zajišťujeme bezpečnost dětí při všech činnostech.

Provoz mateřské školy je od 6.10 hod. do 16.10 hod.

6:10 – 8:00 hod . Otevření školy, scházení dětí v odděleních, hry a spontánní činnosti dětí. Rozvíjejí podněty z oblasti jemné motoriky, rozvoje poznání a z oblast i estetické – individuální, skupinové i společné.

8:00 – 8:30 hod . hry a spontánní činnosti dětí, přivítání dětí, pozdrav v komunitním kruhu, jaký je dnes den, počasí, co nás čeká, co se nám přihodilo. Děti se spolu s p. učitelkou věnují relaxačním a nápravným cvikům za doprovodu hudby (cvičení s náčiním - šátky, kroužky, míčky...) pohybovému ztvárnění písní a říkadel nebo pohybovým hrám s jednoduchými pravidly.

8:30– 9:00 hod . Hygiena. Dopolední svačina. Děti se samostatně či s dopomocí obsluhují.

9:00 – 9:30 hod. Řízené činnosti.

9:30 – 11:30 hod. Pobyt venku.

11:30 – 12:15 hod. Hygiena. Oběd a příprava na odpočinek.

12:15 - 14:15 hod. Odpočinek. Po obědě děti odpočívají společně na svém lehátku, kde jim učitelka čte, nebo vypráví pohádku, občas děti poslouchají pohádky či relaxační hudbu z CD přehrávače. Dětem s menší potřebou spánku je po krátkém odpočinku na lehátku zajištěn náhradní program.

14:15 hod. - 16:10 Odpolední svačina. Po svačině probíhají ve třídě odpolední zájmové činnosti dětí (volná hra, spontánní činnosti) – tvořivé činnosti, pohybové aktivity, zájmové činnosti. Při teplých a slunných dnech děti tráví čas na školní zahradě.

16:10 hod. – Konec provozní doby MŠ

Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech. Povinné předškolní vzdělávání se stanovuje v rozsahu 4 hodin denně (od 8.00 do 12.00). Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin v souladu s organizací školního roku v základních a středních školách.

Zákonný zástupce dítěte je povinen omluvit nepřítomnost dítěte ve vzdělávání nejpozději první den jeho nepřítomnosti a to písemně, telefonicky nebo osobně. Po návratu dítěte, které plní povinnost předškolního vzdělávání, také písemně v omluvném listu, který je umístěn na nástěnce v MŠ. U velmi častých a podezřele dlouhých absencí může učitelka vyžádat prostřednictvím zákonných zástupců dítěte s povinným předškolním vzděláváním i lékařské potvrzení.

Děti jsou vzdělávány v souladu s pravidly pro předškolní vzdělávání a ŠVP. U dětí podporujeme čtenářskou gramotnost. Knihovny jsou k dispozici v obou jazycích. Děti přijdou do styku s knihou několikrát denně, v průběhu přechodových chvil, řízených či spontánních činností. Zaměřujeme se také na rozvoj polytechnické a výtvarné gramotnosti. Děti využívají také práci s hlinou a keramickou pec. Děti si své výtvořky na výstavkách mohou označit svým jménem a příjmením, dochází tak k přirozenému učení. Přírodovědnou gramotnost mohou děti také rozvíjet v badatelském koutku, který je pravidelně doplňován a měněn dle ročního období či tématu. Podporujeme zdravý životní styl skrze netradiční pohybové aktivity (lyžařský výcvik, turistické akce, plavecký kurz pro předškoláky - dle aktuální nabídky a možností). Naše MŠ je umístěna v krásném přírodním prostředí, ve školní zahradě se nachází altán, který je využíván v průběhu spontánních či řízených činností. V zahradkářském koutku mají děti možnost sázet rostliny, pečovat o ně a využívat sklizeň k vlastním potřebám.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Rodiče mají možnost výběru třídy s ohledem na vyučovací jazyk.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

ranní činnosti, řízené činnosti, pobyt venku, odpolední činnosti

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Zápisy do MŠ, Przedszkola

Forma zveřejnění - Internetové stránky školy, šatna MŠ, Przedszkola

Administrativa - ekonom Urszula Sirorová. Přijímací řízení - ředitelka Mgr., Bc. Daniela Stawińska

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte,
- b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,
- c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte.

Ředitel školy stanoví termíny ověření vždy na druhou polovinu listopadu a náhradní termíny na první polovinu prosince. Přesný termín bude zákonným zástupcům sdělen individuálně nebo s nimi dohodnut. Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech (doporučených ředitelem před realizací individuálního vzdělávání) a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. Jestliže MŠ zjistí, že je potřeba některé oblasti více rozvíjet doporučí zákonnému zástupci postup s orientací na Školní vzdělávací program MŠ, Rámcový vzdělávací program PV, Konkretizované očekávané výstupy a Desatero pro rodiče. V případě potřeby, na základě pedagogické diagnostiky, také škola může doporučit dítěti návštěvu školského poradenského zařízení za účelem posouzení školní zralosti či připravenosti.

Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Ředitel mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu.

Odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek. Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program „**Poznávám svět kolem sebe**“ je náš vlastní a vychází z filozofie naší MŠ, Przedszkola. Je vytvořen v souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání.

Mateřská škola, Przedszkole spolupracuje se Základní školou, Szkołą Podstawową v Košařiskách. Toto propojení a podpora spolků nabízí široký výběr akcí jak v jazyce českém tak v jazyce polském. Děti se učí vzájemné tolerance dvou národností.

Výchovu a vzdělávání všech dětí přizpůsobujeme jejich věkovým psycho-fyziologickým podmínkám. Dětem chceme předávat základní životní zkušenosti v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků cestou výchovy a vzdělávání založené na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů, rozvíjet osobní samostatnost, mít zdravé sebevědomí, sebejistotu, rozvíjet tvořivost a talent dětí.

Každý den se věnujeme výchovně vzdělávací práci, která je ovlivněna ročním obdobím.

V podzimním období učitelky v jednotlivých třídách rozvíjejí znalosti, schopnosti a dovednosti dětí vztahující se k podzimnímu tématu. Učitelky také kladou důraz na rozvoj postojů, návyků a povědomí o mezilidských morálních hodnotách při počáteční adaptaci, společném soužití s novými kamarády a zaměstnanci mateřské školy. Učitelky seznamují děti s významem rodiny v životě člověka a věcmi které je obklopují (hračky, rozličné materiály, oblečení, věci denní potřeby) a místem, kde děti žijí (okolím jejich domova a mateřské školy, městem, Zemí, planetou).

Zimní blok je zaměřen na rozvíjení znalostí, schopností a dovedností dětí spojených se zimním obdobím včetně oslav přicházejících vánočních svátků. Děti se seznamují s různými surovinami pro přípravu pokrmů, cukroví, podílejí se na slavnostní výzdobě a vytváření vánoční atmosféry v mateřské škole. Jsou upozorňovány na změny v přírodě, pozorují počasí, seznamují se s zimními sporty a s pravidly bezpečnosti, poznávají charakteristiku práce dospělých.

Záměrem jarního bloku je rozvíjení znalostí, schopností, tvořivosti a dovedností týkajících se jarního období, zejména seznamováním se se světem zvířat, ptáků, barev, včetně oslav Velikonoc a Svátku matek. Pozorováním a názornými příklady získávají základní znalosti v oblasti orientace v dopravním provozu, poznávají stroje, které usnadňují práci lidem.

Na znalosti z jarního období navazuje letní blok, který rozvíjí znalosti a dovednosti dětí zejména z oblasti přírody, hmyzu, počasí, sportu a života na Zemi včetně environmentální výchovy dětí. Prohlubuje u dětí znalosti o lidském těle, jeho smyslech, funkci a významu, barvě pleti. Děti poznávají, jak životní prostředí chránit a zlepšovat, nepoškozovat a neničit. Poznávají také lidské

rasy a národnosti, význam zdraví v životě člověka - co škodí či co našemu zdraví prospívá.

Všem dětem přibližujeme kulturní dění v naší vesnici i v okolí. Nabízíme výlety, návštěvy různých kulturních zařízení a institucí.

V souladu se Školním vzdělávacím programem se zaměřujeme na předčtenářskou gramotnost. Hlavním cílem je vzbuzování zájmu o poznávání a budování vztahu ke knize. Dětem jsou hravou formou nabízeny knihy v obou jazycích. Děti mohou plnit úkoly spjaté s daným tématem také ve spolupráci s rodiči. Učitelka dětem předčítá v rámci činností i před spaním.

Nejstarší děti motivujeme k tomu, aby se těšily na školu. Zařazujeme hry a činnosti vedoucí ke zvládnutí znalostí a dovedností, které dětem usnadní vstup do základní školy. Do činností učitelky zařazují logopedickou prevenci (v obou jazycích). Učitelky také provádějí pedagogickou diagnostiku, na základě které poznávají možnosti dětí a mohou jim věnovat náležitou individuální péči. Na základě vyhodnocení pak doporučí případné vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně. Prostřednictvím nejrůznějších činností a her ve skupině vrstevníků mají děti možnost rozvíjet logické myšlení, paměť, pozorovací schopnosti, postřeh, orientaci, hrubou a jemnou motoriku. Děti si zkoušejí jednoduché "školní úlohy nanečisto", poznávají své možnosti, hodnotí své schopnosti, učí se samostatně rozhodovat a jednat. Děti posilují své návyky vhodného a ukázněného chování s motivací budoucího školáka.

Mateřská škola, Przedszkole využívá zdravé a krásné prostředí pro pobyt venku k činnostem spontánním i řízeným (les, louka, park, zahrada, hřiště).

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Dlouhodobým cílem a záměrem: je hrou poznávat svět, podporovat zdravý tělesný a psychický vývoj dítěte, rozvíjet u něho schopnost učení, dovést jej k získání osobní samostatnosti, k svobodnému jednání (s ohledem na jeho důsledky), osvojit si základní společenské hodnoty naší společnosti se zřetelem ke svým možnostem a schopnostem, prožívat soužitím s ostatními lidmi pohodu a radost.

Rámcové cíle:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Dílčí cíle 5 oblastech : biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní, enviromentální.

Záměrem našeho programu je, aby děti poznávaly svět tím, že se učí:

- dívat se kolem sebe
- poznávat sebe sama
- chápat druhé a umět se vcítit do jejich pocitů
- vnímat důležitost rodiny ve svém životě
- být odpovědný za své chování a jednání
- zodpovědně přistupovat ke svému zdraví, k přírodě

Při tom dodržujeme tyto **zásady**:

ve vztahu k dítěti

- respektujeme osobnost každého dítěte, jeho možnosti a schopnosti
- vytváříme dostatek podnětů k učení a radosti z něho
- vytváříme příležitosti praktického poznávání
- posilujeme sebevědomí dítěte, jeho důvěru ve vlastní schopnosti
- vytváříme rodinné prostředí pro rozvoj sociálních vztahů a pocitu bezpečí dítěte
- stimulujeme rozvoj řeči a jazyka (jak českého, tak polského)
- seznamujeme děti se vším, co je pro jejich život důležité
- poskytujeme dětem pomoc a podporu, pokud to potřebují
- vedeme děti k pochopení toho, že vlastními aktivitami mohou ovlivnit své okolí
- vytváříme zdravé prostředí, s možností prožívat radost a pohodu z prožitého dne

ve vztahu k rodičům

- usilujeme o partnerské vztahy s rodiči
- umožňujeme rodičům aktivně se účastnit dění v MŠ, pozorovat své dítě ve třídě (s možností účastnit se jeho činností)
- dáváme možnost spolupodílet se na tvorbě vzdělávacího programu tím, že respektujeme jejich připomínky a návrhy
- vedeme s rodiči průběžný dialog o jejich dětech
- přehodnocujeme adaptační program s rodiči nově příchozích dětí a domlouváme se na nejvhodnějším postupu
- organizujeme společné akce

ve vztahu k vlastní práci pedagogů a ostatních zaměstnanců

- vzájemně spolupracujeme
- všichni se podílíme na tvorbě a realizaci vzdělávacího programu

- známe a respektujeme řád školy, své pracovní povinnosti
- vedeme děti ke zdravému způsobu života
- citlivě jednáme s každým dítětem
- vzděláváme se
- poznáváme děti
- vyjadřujeme svůj názor
- snažíme se efektivně komunikovat i při řešení problémů
- učitelky poskytují poradenské služby rodičům, provádějí evaluační činnosti, vedou záznamy o dětech

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích formou spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky cílená činnost, ve které učitelka naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení za aktivní účasti dítěte (prožitkové činnosti, experimentování apod.). Všechny činnosti obsahují prvky hry, tvořivosti. Škola uplatňuje individuální, skupinovou a frontální formu vzdělávání.

Metody vzdělávání:

Učení hrou

Nejoblíbenější a přirozená činnost dětí, rozvíjí celou osobnost dítěte, umožňuje jim reálný pohled na svět a orientaci v něm, poskytuje jim důležité poznatky a rozvíjí jejich intelekt, fyzickou i sociální stránku, má vliv na jejich chování, poskytuje nám informace o prožitcích a pocitech dětí, je to činnost, kterou preferujeme, společně se spontánními hrami v naší MŠ nejvíce.

Spontánní sociální učení

Založené na principu přirozené nápodoby. Proto poskytujeme dětem vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné ve všech činnostech a situacích vyskytujících se v průběhu dne.

Situační učení

Založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dětem srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápalo jejich smysl.

Učení pomocí tvořivosti

Kreativní myšlení vytváří základnu pro obratné přizpůsobení se novým podmínkám, umožňuje rozmanité a zábavné trávení času. Předškolní děti jsou mimořádně nápadité a tuto dovednost je třeba tvořivými činnostmi podporovat a rozvíjet. Nezanedbatelný je i další význam tvořivosti:

- může pomáhat při snižování anxiózy (pocit strachu, obav, úzkosti a ustrašenosti)
- pozitivně ovlivňuje zvyšování sebevědomí a průbojnosti
- má významný vliv na růst chápavosti a motivace poznávat, zvyšuje zájem o učení
- zlepšuje sociabilitu, ochotu ke spolupráci
- formuje citové kvality, vztah k sobě a ke světu

Kooperativní učení

Děti spolupracují při řešení společných problémů a situací, učí se rozdělovat si sociální role, plánují si činnosti, pomáhají si, radí se, kde začít, jak pokračovat, vyvíjí společné úsilí při řešení problému, mají možnost kontrolovat jeden druhého, mají možnost spojovat dílčí výsledky do větších celků, hodnotit přínos jednotlivých účastníků hry.

Prožitkové učení

Děti mají možnost učit se na základě zkušeností a prožitků, objevují, spontánně se projevují, komunikují verbálně i neverbálně, využívají své nápady, kreativitu, do učení zapojují všechny své smysly, rozvíjejí se po stránce rozumové, učí se logicky myslet.

Metody dramatické výchovy a osobnostně sociálního výcviku

Metody slovní – vyprávění, popis, rozhovor, diskuse, monolog, beseda, objasňování, asociační metody apod.

Metody mimoslovní – pohybové, pantomimické, zobrazovací apod.

Metody průpravné – námětové hry, hry s pravidly, kontaktní hry, rozehrívající a uvolňovací hry, rytmické, pohybové, hudebně pohybové hry, vokální a instrumentální hry apod.

Metody dramatické – simulace, hra v roli, hra s předměty apod.

Metody improvizací – improvizace hromadná, skupinová, sólová, bezdějová a dějová.

Metody a techniky ostatních výchov

Různé stimulační a motivační metody, pestré výtvarné a pracovní techniky, metody respektující pedagogické zásady, relaxační techniky, metody aktivizační, zklidňující, hodnotící apod.

Metody vzdělávání jsou doplněny o:

Pozorování dětí

Pozorujeme dítě v jeho přirozeném prostředí, při jeho hlavní činnosti-hře, získáváme poznatky o jeho vnitřním světě, co ho zaujalo, jak a co na něj zapůsobilo, jak sa vyvíjí po všech stránkách, jak se dokáže sžívat se skupinou vrstevníků, pozorováním zjišťujeme jedinečnost konkrétního dítěte a typické projevy jeho osobnosti, na základě tohoto poznání k dítěti přistupujeme, pracujeme s ním.

Rozhovor s rodiči

Rozhovorem zjišťujeme, jaké má dítě záliby, zvyklosti, jaký má rodina režim a výchovné postoje, získané informace využíváme jako prostředek k poznávání dítěte.

Rozbory výtvorů dítěte

Jedná se hlavně o grafické projevy dítěte, které nám ukazují, jak dítě pokročilo, jaká je například jeho kresba, co odráží, jak ji hodnotí samotné dítě. Tato metoda nám umožňuje hovořit s rodiči o pokrocích dítěte a stanovovat další výchovně vzdělávací postupy.

Sebeposuzování učitelky

Posuzujeme vlastní předpoklady ke vzdělávací práci s dětmi, kriticky hodnotíme své dosavadní znalosti, ujasňujeme si představu cíle, v čem vidíme podstatu své práce, jak děti motivujeme a jak naplňujeme jejich potřeby, rozpoznáváme, kdy je pedagogický proces úspěšný, kdy ne, tím vším zkvalitňujeme svou práci.

Individuální přístup k dítěti

Vycházíme z poznání každého jednotlivého dítěte, chceme jej pochopit, porozumět mu a přizpůsobit výchovné působení jeho potřebám, dáváme do souvislostí již získaná fakta z pozorování dítěte, průběžně si zapisujeme postřehy z pozorování.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů: PO 1. stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě (PLPP) plán pedagogické podpory. PO 2. až 5. stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění PO do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č.27/2016 Sb.

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami bude dle stupně jejich znevýhodnění a postižení při začleňování do předškolního vzdělávání věnována průběžná, zvláštní, individuální pozornost.

Průběžné hodnocení PLPP probíhá nejméně jednou za 3 měsíce. Za vytvoření PLPP a jeho průběžné hodnocení je zodpovědný učitel dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami).

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami bude dle stupně jejich znevýhodnění a postižení při začleňování do předškolního vzdělávání věnována průběžná, zvláštní, individuální pozornost.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatním a pomoci mu aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Přestože u nás v mateřských školách nejsou děti se speciálními vzdělávacími potřebami, na jejich případnou inkluzi jsme připraveni (vzdělávání p. učitelek a spolupráce s PPP).

Mateřská škola spolupracuje s pedagogicko psychologickou poradnou v Třinci, logopedy klinickými i školními.

Sestavení IVP je zahájeno ihned po obdržení doporučení školského poradenského zařízení ŠPZ. IVP má písemnou i elektronickou podobu. Součástí IVP jsou termíny vyhodnocení naplňování IVP. Průběžné hodnocení IVP probíhá nejméně jednou za 3 měsíce. Za vytvoření IVP a jeho průběžné hodnocení je zodpovědný učitel dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami).

Zodpovědné osoby:

Za péči o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami je zodpovědný učitel dítěte (ve spolupráci s ředitelem - výchovným poradcem).

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pro dvouleté děti je nejdůležitější volná hra. Dítě se snažíme stimulovat vhodnými hračkami v nabídce, podněcovat k aktivní řeči a podpodporovat samostatnost a rozvoj sebeobslužných dovedností. Při plánování vzdělávací činnosti, zpracování daného tematického bloku respektujeme požadavky na rozvoj osobnosti dítěte, dbáme na soulad s jeho schopnostmi a možnostmi:

- dostatkem podnětů k učení a radosti z něj
- posilováním sebevědomí dítěte a jeho důvěry ve vlastní schopnosti
- vytvářením prostředí pro vzájemné vztahy mezi dětmi
- stimulací rozvoje řeči
- seznamováním dětí se vším, co je důležité pro život
- zdůrazňováním významu vlastních aktivit
- pomocí dětem, pokud ji potřebují
- vytvářením prostředí pohody a radosti z prožitého dne

Při volbě konkrétní řízené činnosti vycházíme z předchozích pravidel a přemyslíme o přiměřenosti pro konkrétní děti.

Při zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let je důležité, aby převažoval aktivní podíl dítěte na činnosti. Pokud je úsilí učitelky při realizaci vyšší než vlastní zapojení dítěte, volíme jinou alternativu.

Při ped. práci si uvědomujeme, že výsledkem dobře provedené řízené činnosti není konkrétní produkt, ale sama příležitost, zkušenost, prožitek dítěte. Při vzdělávání dvouletých dětí upřednostňujeme individuální či skupinové činnosti. Při vzdělávání dětí převládají spontánní aktivity.

Klademe důraz na kvalitní a pomalou, postupnou adaptaci dítěte, provádíme individuální pohovor s rodiči.

Při činnosti v předškolním vzdělávání a zejména při vzdělávání děti ranného věku využíváme tyto metody:

Situační učení (na základě vytvořených situací)

Spontánní sociální učení (na základě přirozené nápodoby)

Prožitkové učení (na základě činností, které jsou založeny na přímých zážitcích dětí)

Učení hrou a činností (na základě blízkého tématu)

Učitelky navzájem spolupracují a dětem se ind. věnují, při adaptaci, realizaci činností, hře, stolování, hygienickým návykům, sebeobslužným činnostem.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 UŽ CHODÍM DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

Název integrovaného bloku	UŽ CHODÍM DO MATEŘSKÉ ŠKOLY
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Začátek školního roku je obdobím adaptace. Soustředíme se na to, aby se dítě cítilo spokojeně a odloučení od rodiče nebylo traumatizující. Naším hlavním záměrem je vytvořit dítěti takové podmínky k pobytu v mateřské škole, aby se do ní rádo vracelo a cítilo se v ní bezpečně.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Grafické cviky: houpání, kývání, mletí, vinutí</p> <p>Období orientace, seznamování s novým prostředím , činnostmi a s novými kamarády. Přivítání po prázdninách, seznamovací hry (jména dětí i učitelek, zapamatování značky), orientace v MŠ-Przedszkolu, v režimu dne (prostory v MŠ - Przedszkolu činnosti během dne). Stanovení pravidel soužití. Učíme děti oslovovat kamarády jejich jmény, učíme je vzájemně si pomáhat. Povídáme si s dětmi o tom, jak si mohou v MŠ, Przedszkolu hrát, kde jsou hračky, kam je uklízíme, jak s nimi zacházíme. Postupně zapojujeme nové děti do pohybových her i ostatních činností. Seznamujeme děti s budovou ZŠ, PSP a MŠ-Przedszkola se školní zahradou, s okolím. Děti se učí poznávat barvy, zpívat jednoduché známé dětské písničky, učí se říkanky a cvičí grafomotoriku. Kresba postavy (zaznamenává se datum kresby, jméno dítěte, jeho věk a koho dítě nakreslilo). Cvičení s prsty („To jsou prsty...“, „Každá ručka má prstíčky...“, spojování prstů apod.).</p> <p>Seznamujeme děti s pohádkami, s ilustracemi dětských knížek. Zařazujeme čtení pohádek, poslech pohádek popř. sledování pohádek na DVD. Vyzkoušíme rovněž dramatizaci pohádky (např. „Pohádka o řepě“, „O koblížkovi“, „O Budulínkovi“, apod.). Učíme děti zacházet s knížkami. Čteme dětem – dle jejich přání (dáváme dětem na výběr např. ze tří pohádek, učíme děti umění se společně dohodnout). V ranních chvilkách si s dětmi povídáme o blížícím se podzimu, jak se mění příroda, jaké je počasí, jak se oblékáme, jak pečujeme o své zdraví. Zahradna na podzim, zahradní nářadí – co se s ním dělá. Individuálně – opakování znalostí barev. Kreslení, malování, lepení – téma: pohádka. Říkanky a písničky k tématu. Pohybové hry k tématu. Cvičení s prsty („Vařila myšička kašičku“, apod.).</p>

Název integrovaného bloku	UŽ CHODÍM DO MATEŘSKÉ ŠKOLY
	Seznámení s lidskými profesemi – co dělá maminka a tatínek, práce zaměstnanců ZŠ i MŠ, ostatní profese. Jaké pomůcky či nářadí používají dospělí při své práci. Obohacování slovní zásoby o slovesa (např. Co dělá učitel? –učí-). Námětové hry: „Na obchod“, „Na lékaře“, „Na kadeřníka“, „Na stavbaře“, „Na malíře“... . Pracovní listy – zaměřeno na geometrické tvary, na profese. Návštěva např. knihovny, obchodu... (pozorování dospělých při práci). Říkaný a písničky k tématu. Pohybové hry („Na vojáka“, „Na kominíka“...).

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim</p>	<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p>	<p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p>
	<p>seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému</p>	<p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>
	<p>spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat</p>	<p>seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému</p>
<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p>		<p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

6.1.2 POZORUJI A ZKOUMÁM PŘÍRODU

Název integrovaného bloku	POZORUJI A ZKOUMÁM PŘÍRODU
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Nastává podzimní čas. Učíme děti vnímat přechod přírody z léta do podzimu. Pozorujeme les a život v něm. Všimáme si změn v přírodě i v počasí, pozorujeme sklizeň ovoce, zeleniny i dalších plodin, seznamujeme děti s lidovými tradicemi, které souvisejí s časem sklizně. Pozorujeme odlet ptáků do teplých krajin, přípravy ostatních zvířat na zimu. Učíme děti vnímat barvy v přírodě. Naším hlavním záměrem je, aby děti pomocí tohoto tematického celku prožívaly radost, veselí, pociťovaly sounáležitost s ostatními, pochopily stále trvající propojení člověka s přírodou a naučily se vážit si práce druhých.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Grafické cviky: houpání, mletí, vinutí Ovoce (jablko, hruška, švestka a jiné plody) Různorodé činnosti s ovocem (hry, písničky, tanec, kreslení, malování, vystřihování, vyrábění z různých materiálů, modelování, poslech pohádek a příběhů). Podzim - pozorování počasí a změn v přírodě. Výstava ovoce, povídání o sklizni, zpracovávání ovoce (zavařování, sušení...), ochutnávka ovoce, pokusy s ovocem (rozlišování ovoce podle chuti, vůně, tvaru – zapojení hmatu a zraku). Práce na zahradě, zahradní nářadí. Během dne zařazujeme jazykové chvílky (vymyšlení jednoduchých vět, říkanky). Seznamujeme děti s pořekadly. Čteme pohádky i příběhy o ovoci a prohlížíme ilustrace v knížkách,

Název integrovaného bloku	POZORUJI A ZKOUMÁM PŘÍRODU
	<p>třídíme obrázky, kreslíme, malujeme, modelujeme, skládáme z papíru, vystřihujeme, obkreslujeme, vybarvujeme omalovánky, otiskujeme rozkrojené ovoce.... Třídění ovoce, počítání a srovnávání množství a velikosti. Říkaneky a písničky k tématu. Pohybové hry o ovoci a počasí.</p> <p>Barvy . Cílem je naučit děti 7 základních barev, umět je poznat a pojmenovat, naučit všechny děti správnému držení tužky či pastelky. V jednotlivých dnech děti pracují s danou barvou. Zařazujeme pohybové hry, které upravíme dle dané barvy. Barvičky procvičujeme formou her, hádanek, básniček, písni, pohybových her.</p> <p><i>První den – žlutá barva.</i> Žlutá hádanka, příběhy – Velké tajemství, Co vyprávěla tužka, Tužky čarodějky. Příběhy o tom, jak přišli pastelka, židle a papír na svět. Čím byli dřívě, jak dlouhou cestu ušli, než se dostali k dětem. Vznik stromu – semínko, zem, slunce, klíček, stromeček a strom. Užitek stromu pro lidi i zvířátka. Zpracování dřeva. Vyhledávání žluté barvy v okolí i v herně, básničky, písničky, hádanky, vyrábění.</p> <p><i>Druhý den – červená barva.</i> Červená hádanka, čtení pohádky „O červené Karkulce“. Srovnávání veršované pohádky a pohádky v próze. Vyhledávání červené barvy v okolí i v herně, básničky, písničky, hádanky, vyrábění.</p> <p><i>Třetí den – zelená barva.</i> Zelená hádanka, otisky dlaně, prstů, chodidla. Experimentace s barvami – míchání barev. Vyhledávání zelené barvy v okolí i v herně, básničky, písničky, hádanky, vyrábění.</p> <p><i>Čtvrtý den – modrá barva.</i> Modrá hádanka, čtení pohádky „O modrém hrnečku“. Pohádku doplňují otázky a poučení: „Kdo chce víc-nemá nic“. Výtvarné zpracování pohádky. Vyhledávání modré barvy v okolí i v herně, básničky, písničky, hádanky, vyrábění.</p> <p><i>Pátý den – černá, bílá a hnědá barva.</i> Shrnutí všech barev – 7 barev už děti bezpečně poznají. Barevné hádanky – Co je černé?, Co může být bílé?, Co je hnědé?... Hledání barev v okolí i v herně. Návčik říkanek.</p> <p>Stromy a jejich plody (listnatý, jehličnatý a smíšený les, keře a stromy, rozdíl: sad a les). Život stromů (Jak žije strom, co se vyrábí ze dřeva). Plody stromů a keřů. Dary podzimního lesa – houby a lesní plody. Návštěva a pozorování lesa v blízkém okolí. Sbíráme přírodniny, lisujeme a nalepujeme listy, zkusíme je otiskovat. Seznamujeme děti s volně žijícími zvířaty a ptáky, pozorujeme je. Povídáme si o zajímavostech z jejich života (kde žijí, čím se živí), chodíme za zvířátka do přírody, pozorujeme změny počasí i přírody na podzim. Krmení zvěře, ochrana zvířat. Rozlišení ptáků (dravci, pěvci, stěhovaví, ptáci lesní, ptáci zahrad a parků, ostatní). Během dne zařazujeme jazykové chvílky (se zaměřením na podstatná jména, na přídavná jména, na slovesa, zkusíme rýmování). Čteme pohádky i příběhy o lese, o zvířatech a prohlížíme ilustrace v knížkách, třídíme obrázky, kreslíme, malujeme, modelujeme,</p>

Název integrovaného bloku	POZORUJI A ZKOUMÁM PŘÍRODU
	skládáme z papíru, vystřihujeme, obkreslujeme, vybarvujeme omalovánky apod. Pracovní listy – zaměřené na třídění, přiřazování, počítání, srovnávání velikosti apod. Řídky a písničky k tématu. Pohybové hry k tématu.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	zorganizovat hru
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj schopnosti sebeovládání	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

6.1.3 POVÍDÁM SI S PODZIMEM

Název integrovaného bloku	POVÍDÁM SI S PODZIMEM
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Navážeme na předcházející měsíc a povídáme si o kouzelném barevném podzimu. Dny jsou kratší a noci delší, vše se připravuje na příchod zimy. Nastává čas, kdy se tepleji oblékáme. Chráníme se před zimou a dbáme o své zdraví. Dlouhodobým pozorováním těchto proměn v přírodě vznikly kdysi dávno lidové pranostiky. Jejich význam dětem přiblížíme v tomto tematickém celku.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Grafické cviky: vinutí, vertikální pohyb, horizontální pohyb Lidové tradice. Společné vaření bylinkových čajů. Vnímání vůně, chuti, barvy. Diskuze a rozhovory o ochraně zdraví, o počasí, oblékání na podzim. Názvy jednotlivých částí lidského těla a oděvů. Pozorování proměn přírody. Seznámení dětí s lidovou tradicí „draní peří“, kdy se sešly ženy z okolí v jednom domě a připravovaly peří do peřin a polštářů. Pojem „černá hodinka“, kdy se v rodinném kruhu sedělo po tmě a vyprávěly se příběhy a pohádky. Lidové pranostiky podzimního období – přibližování významu těchto pranostik (pracujeme s knihou: Lidové tradice). Během dne zařazujeme jazykové chvilky (hrajeme si se slovíčky-synonyma, vyprávění). Čteme pohádky, uděláme si černou hodinku. Zařazujeme tvořivé hudební, pohybové a literární činnosti. Pracovní listy – zaměřené na synonyma, vyzkoušíme s dětmi

Název integrovaného bloku	POVÍDÁM SI S PODZIMEM
	<p>kresebný diktát. Výtvarné a pracovní činnosti k tématu. Říkadla a písničky k tématu. Pohybové hry k tématu.</p> <p>Změny v přírodě - počasí. Navazujeme na předcházející týden. Zaměříme se na podzimní počasí (hl. rozdíly – počasí během roku), na časové vztahy, na ochranu zvířat, která se připravují na zimní období. Sledujeme s dětmi počasí, vedeme kalendář. Pozorujeme přírodu (zbarvení listů na podzim), zařazujeme hry v přírodě. Lidové pranostiky – sv. Martin (legenda o sv. Martinovi). Vysvětlíme dětem některé pojmy související s počasím (sychravé počasí, mlha, déšť, vítr, mrholení, jinovatka, rampouch, mráz, vánice, ...). Přiblížíme dětem časové vztahy (pojmy: ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, k večeru a večer, den a noc). Povídáme si na téma: Co děláme celý den. Během dne zařazujeme jazykové chvíle (se zaměřením na slovesa činností – snídám, hraju si, svačím, obědvám, ... zkusíme rýmování). Hry s říkadly, s písněmi, rytmicko-melodické hry. Zařadíme dramatizaci pohádky. V pracovních činnostech zdokonalujeme techniku stříhání nůžkami. Pracovní listy – zaměřené na vytváření dvojic, doplňování počtu. Říkadla a písničky k tématu. Pohybové hry k tématu.</p> <p>Kniha a já. Literární výchova v předškolním věku. Cílem je rozvoj osobnosti prostřednictvím knihy, kniha jako zdroj informací. Ve společných chvílích s knihou nalézat radost, moudrost, uspokojení. Obohacovat slovní zásobu dětí, uvědomovat si krásu mateřského jazyka. Naučit děti s knihou zacházet, formovat vztah ke knize a k literatuře vůbec, tzn. k celoživotnímu vzdělávání. Připomenout dětem – jak přichází kniha na svět (příběhy, které děti vyslechly v týdnu Svět barev kolen nás). Děti si přinesou svou oblíbenou knihu, společně si vytvoříme výstavu knih v herně, navštívíme místní knihovnu. Seznámíme děti s novou pohádkou, s bajkou, s pověstí, s příběhem s dětským hrdinou, s básněmi a říkadly. Přiblížíme dětem svět knih (encyklopedie, bajky, příběhy s dětským hrdinou, pověsti, říkadla, pohádky – o zvířatech, klasické, autorské, kouzelné a novelistické, veršované). Řekneme si, kde se knihy kupují či půjčují. Seznámíme děti s některými autory a ilustrátory dětských knížek. Nejstarší děti si mohou pohádku vymyslet (p. učitelka pohádku napíše) a děti ještě doplní text kresbou. Upozorníme děti na rozdíly: čtená pohádka, vyprávěná, poslech z magnetofonu, televizní pohádka, pohádka v divadle. Říkadla a písničky k tématu. Pohybové pohádkové hry. Rozloučíme se s podzimem, navštívíme „Náš dub“ u lesa. Zaspíváme zvířátkům před dlouhým zimním spánkem. Povídáme si o přírodě kolem nás. Lidové pranostiky – sv. Kateřina (legenda o sv. Kateřině). V tomto týdnu si společně připravíme pomůcky a potřeby na „Advent“ a besídku. Paní učitelky připraví úkoly do adventního kalendáře pro děti. Společně s dětmi začneme zdobit a připravovat třídu na vánoční čas. Děti si samy volí činnosti, které chtějí dělat (např. poslouchat či hrát pohádku, něco vytvářet, kreslit, lepit, zpívat...). Zpíváme písničky, opakujeme říkadla, hrajeme pohybové hry.</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným utvořit jednoduchý rým
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma sledovat očima zleva doprava sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech sledovat a vyprávět příběh, pohádku
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
	vytváření základů pro práci s informacemi	popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
sí uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	

6.1.4 PROŽÍVÁM KOUZLO VÁNOČ

Název integrovaného bloku	PROŽÍVÁM KOUZLO VÁNOČ
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Prosinec. Poslední měsíc v roce, který naplňují přípravy na nejkrásnější svátky – Vánoce. Opět jsou tu po roce chvíle, kdy kolem nás vládne ruch, všude se uklízí, vaří a peče, vzduch voní vanilkou, purpurou a jehličím. Vymýšlíme přání a pohlednice, lámeme si hlavu, jakým dárkem potěšíme své nejbližší. Vánoce jsou opředeny zvláštním kouzlem. To nespočívá pouze v krásně nazdobeném stromečku, dárkách. Je to čas, kdy máme k sobě blíže, máme více času pro své blízké a přátele. Především ale prožíváme s dětmi neopakovatelné chvíle očekávání, překvapení, radosti a lásky. Děti se dozví něco více o vánočních symbolech, zvycích, koledách i pokrmech.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Grafické cviky: houpání, kývání, mletí, vinutí, vertikální pohyb, horizontální pohyb ADVENTNÍ ČAS <ul style="list-style-type: none"> • Seznámení s pojmem Advent • Obrázkový materiál • Čtení o adventním čase

Název integrovaného bloku	PROŽÍVÁM KOUZLO VÁNOC
	<ul style="list-style-type: none"> • Seznámení dětí s významem Adventu • Seznámení s tradicemi, které se k tomuto období váží • Povídáme si s dětmi jak prožívají doma advent • Podporujeme v dětech povědomí o důležitosti rodiny • Nabízíme dětem omalovánky s adventní tematikou • Učíme děti básně – např. Mikuláš, Mikuláš, Anděl apod. • Vyrábíme s dětmi výzdobu MŠ – vločky – stříhání, skládání papíru, mikulášské plakáty na nástěnku – práce s temperami, lepidlem, nůžkami, štětcem • Zdobíme větvičky • Tančíme a dramatizujeme mikulášské písně a koledy • Cvičíme s čertíky – válení sudů, poskoky snožmo i na jedné noze, lezení, běh po kruhu, překážkové dráhy, lezení přes překážky apod. • Využíváme hru na tělo • Hrajeme na Orffovy nástroje • Pracovní listy jsou zaměřeny na třídění, počítání, zrcadlové dokreslování • Návuk programu na vánoční besídku • Přivítání Mikuláše v MŠ – rozdání balíčků pro děti • Shlédnutí programu vánoční besídky MŠ, Przedszkola a PZŠ. • Nabízíme dětem konstruktivní a didaktické hry • Nabízíme dětem hry na rozvoj motoriky jemné i hrubé <p>Symby Vánoc</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seznámení se symby Vánoc – vánoční stromeček, Betlém, Ježíšek, koledy, vánoční hvězda apod. • Obrázkový materiál, pomůcky, které dětem tyto symby přiblíží • Čtení příběhů o vánočních symbolech • Seznámení a návuk koled a vánočních písní • Procvičování programu na vánoční besídku • Krájení a sušení pomerančů a jablíček – výroba přírodních ozdob na stromeček • Výroba vánočních přání pro rodiče – stříhání, lepení, zdobení glitrovými lepidly

Název integrovaného bloku	PROŽÍVÁM KOUZLO VÁNOC
	<ul style="list-style-type: none"> • Společné zdobení vánočního stromečku • Posezení u stromečku, zpěv koled, ochutnávka cukroví • Hrajeme pohybové hry – Na vločky, Paní zima, sněhuláci • Cvičení podle hudby – zdravotní cviky • Vycházky do přírody, pobyt venku • Pracovní listy jsou zaměřené na rozlišování obrazných a grafických symbolů, dějovou posloupnost • Rozvíjení výslovnosti a gramatické správnosti řeči • Účastníme se generální zkoušky vánočního programu v tělocvičně pro ostatní děti • Realizujeme vánoční besídku pro rodiče <p>Vítání Vánoc</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvoření vánoční atmosféry v MŠ, Przedszkolu. • Povídání s dětmi o Vánocích, pocitech, které děti mají, o přáních, co by rádi našli pod stromečkem apod. • Omalovánky k tématu • Pracovní list – Dopis Ježíškovi • Třídění barev, poznávání barev • Prohlížení knih a časopisů s vánoční tematikou • Pečení vánočních medových perníčků, vykrajování s dětmi • Učení praktických činností a dovedností při vykrajování a manipulace s těstem, moukou, vykrajovány apod. • Příprava na společné odpoledne s rodiči – výroba polevy na zdobení, příprava třídy, příprava pohoštění pro rodiče a děti, aranžování cukroví na talíře apod. • Zdobení perníčků s rodiči – odpolední akce • Hry v herně dle přání dětí • Vycházky do okolí, pozorování vánoční výzdoby • Pozorování změn počasí • Povídání o bezpečnosti o vánočních prázdninách • Relaxace – poslech vánočních melodií

Název integrovaného bloku	PROŽÍVÁM KOUZLO VÁNOC

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon prožívat radost ze zvládnutého a poznáního přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj kooperativních dovedností	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
	uvědomění si vlastního těla	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

6.1.5 JSEM ČLOVĚK

Název integrovaného bloku	JSEM ČLOVĚK
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Začíná nový rok. Pořizujeme si nový kalendář, posíláme známým novoroční přání a přáníčka. U našich dveří se zastavují Tři králové a přejí štěstí, zdraví. Zimní období v našem kraji bylo a je spojováno se sněhem a mrazem. Děti se oddávají zimním radovánkám. Bruslí, lyžují, sáňkují, bobují, koulují se, stavějí sněhuláky. Nezapomínají při tom sypat semínka ptáčkům do krmítek a nosit krmení lesním

Název integrovaného bloku	JSEM ČLOVĚK
	<p>zvířátkům do krmelců. Chrání se před zimou a nemocemi, pečují o své zdraví. Sněhulák dětem ukáže, že je zima může mile překvapit svými kouzly, a že jim přináší i radost a zábavu.</p>
<p>Návrhy dílčích témat pro realizaci</p>	<p>Grafické cviky: obloučky, kombinace všech Zimní sporty a hrátky se sněhem, stavění sněhuláka, bobování, sáňkování, koulování, povídání o sněhu – jaké má vlastnosti, pozorování stop ve sněhu, pozorování sněhových vloček (poletování vzduchem, pozorování lupou). Počasí a časové vztahy (pojmy: sníh, mráz, vločky, jinovatka, rampouchy, vánice, chumelenice, meluzína... , dny v týdnu, měsíce v roce, průběh celého roku, roční období). Pokusy se sněhem. Péče o zvěř v zimě. Sypeme ptáčkům do krmítka, zaneseme jídlo do krmelce. Během dne zařazujeme jazykové chvílky (antonyma, individuální a skupinové konverzace, vypravování podle obrázků). Čteme pohádky i příběhy se zimní tematikou. Pracovní listy – zaměřeno na antonyma, seřazování příběhů dle děje apod. Říkanek a písničky k tématu. Pohybové hry k tématu.</p> <p>Lidské tělo a ochrana zdraví. Kdo jsem a co o sobě vím – tělo a jeho části, vztahy k sobě, k druhým, k domovu. Části těla, co je pod kůží, vnitřní orgány, svaly, kostra. Co je zdraví – co děláme pro své zdraví (hygienu, výživu, pohyb, péče o zdraví), ochrana před úrazem a nemocemi. Kdy jsme nemocní – co je nemoc, co ohrožuje zdraví, co cítíme při nemoci, jak pečujeme o nemocného, jak se uzdravujeme apod. Lékárníčka a její obsah. Během dne zařazujeme jazykové chvílky (používání sloves, řešení hádanek, rozklad slov na slabiky a určování hlásky na začátku slov). Čteme pohádky i příběhy o lidském těle. Prohlížíme s dětmi encyklopedie a obrázkové knihy o lidském těle, o zdraví. Pracovní listy – zaměřeno na určování co je vpravo, co vlevo, určování počtu slabik apod. Říkanek a písničky k tématu. Pohybové hry (např. „Hlava, ramena, kolena, palce“, „A dáme si ruku sem...“, „Na mouchy...“).</p> <p>Žijeme zdravě. Co jíme celý den (pojmy: snídaně, dopolední svačina, oběd, odpolední svačina, večeře), co pijeme – pitný režim. Různé druhy čajů, čaje k léčbě nemocí – seznámení s některými léčivými bylinkami. Zdravý jídelníček bohatý na vitamíny. Ovoce, zelenina, obilniny, užitkové plodiny... , mléko a výrobky z mléka, pečivo (od zrníčka po chlebiček). Přiblížíme dětem lidové rčení: „Čistota – půl zdraví“. Sportování, otužování. Zoubky a jídlo, péče o chrup. Co škodí zdraví – protidrogová prevence (kouření, alkohol, drogy). Práce s knížkou: „Filipova dobrodružství“. Pracovní listy – k danému tématu. Říkanek a písničky k tématu. Pohybové hry (např. „Kompot“, „Uvijíme věneček“...).</p> <p>Smysly. Nikdo nepoužívá všechny smysly s takovým nadšením a zájmem jako děti. Hry umožňují poznat spoustu zážitků a učí děti, aby si byly vědomy svého těla. Hry na rozvíjení smyslů poskytují příležitosti ke stimulování a k dalšímu zdokonalování duševních schopností.</p> <p>1. den - zrak</p>

Název integrovaného bloku	JSEM ČLOVĚK
	<p>Zraková orgán – oko. Hry pro rozvoj zraku: „Optický klam“, „Hledání ztraceného obrázku“, „Sbírání kytiček“, vyhledávání předmětů dané barvy, tvaru, druhu“, skládání puzzlí, mozaiek, kostek, stavebnic, půlených obrázků... , skládání rozstříhaného obrázku, skládání zápalek dle předlohy, vyhledávání stejných obrázků, rozlišování zrcadlových tvarů, bludiště a labyrinty, spojování teček, dokreslování nedokončených obrázků, vyhledávání stejných stínů, „Hledej, co se změnilo“, Optická diference... Báseň – „Oči, oči, očka“, „Co ta očka vidí?“.</p> <p>2. den - sluch Sluchový orgán – ucho. Hry pro rozvoj sluchu: „Na tichou poštu“, „Na hluchého“, „Hledání tikajícího budíku“, zvuky hudebních nástrojů, „Ozvi se mi zvonečku“, rozeznávání hlásek na začátku slov, „Kočičko, zamňoukej“, „Kukačko, zakukej“, „Pepíku, pípní“, „Kdo tě volá“... Pohádka – např. „Kdo to mňoukl?“ (V. Sutějev). Poslech hudebních skladeb a písní.</p> <p>3. den - hmat Orgán hmatu – ruka (co všechno ruce dovedou, hry s prsty a dlaněmi). Hry pro rozvoj hmatu: „Co je na hmatovém stole?“, „Hmatová pošta“, „Vyhledej správně“, „Zmatené prsty“, „Najdi kamaráda“, „Urči geometrický tvar“, „Urči, z čeho je vyrobeno“, hmatové pexeso... Příběh - např. „Jak ruce nechtěly pracovat“ (soubor textů k LV v MŠ). Experimentace – otisky prstu, dlaně, chodidla.</p> <p>4. den - čich Orgán čichu – nos. Hry pro rozvoj čichu: „Přivoň a řekni, co je to“, „Co může vonět?“, „Co nevoní“, čichové pexeso... Pohádka – např. „O medvídku Nosálkovi“. Při práci s pohádkou proniknout do tajů čichu a poznávat různé vůně.</p> <p>5. den - chuť Orgán chuti – jazyk. Pozorování jazyka lupou, chuťové pohárky - rozlišují: hořkost, kyselost, slanost a sladkost. Hry pro rozvoj chuti: „Ochutnej a poznej, co jíš“, „Antonyma – slova protikladná“ (sladký-kyselý, studené-horké ...), chuťové pexeso..... Oromotorická cvičení – hry s jazykem, olizování rtů, vyplazování jazyka – „čertíci“ Řídky a písničky k tématu. Pohybové hry – dle přání dětí.</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy	
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj a užívání všech smyslů	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi rozhodovat o svých činnostech vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímá si (nového, změněného, chybějícího)	
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých	
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu	
	si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
		uvědomění si vlastního těla	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem</p> <p>zachovávat správné držení těla</p> <p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p>
<p>ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog</p>	<p>rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p>	<p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p> <p>chápat slovní vtíp a humor</p>
<p>samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej</p>	<p>poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p>	<p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p>
<p>se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat</p>	<p>rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí</p>	<p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p>
<p>ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit</p>	<p>vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p>	<p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p>

6.1.6 MÁM SVŮJ DĚTSKÝ SVĚT

Název integrovaného bloku	MÁM SVŮJ DĚTSKÝ SVĚT
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Nastává čas karnevalů, plesů, masopustního veselí. Podle dávných zvyků můžeme potkat na ulici průvod masek. Ve škole organizujeme pro děti karneval / balik maskowy - radujeme se a tančíme v maskách. Poznáváme svět hraček, hrajeme si a tvoříme.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Grafické cviky: lomená linie, smyčky</p> <p>Lidová tradice - masopust , proč jej slavíme, jaké pečivo se peče, jaká jídla se vaří. Masopustní průvod, masky (pracujeme s knihou: Lidové tradice“).</p> <p>V MŠ uspořádáme Karneval , vyzdobíme třídu, vyrábíme karnevalové masky. S dětmi zpíváme, tančíme, hrajeme pohybové hry, soutěžíme, společně prožíváme radost. Pracovní listy – s námětem masopustů. Řídky a písničky k tématu. Pohybové hry.</p> <p>Seznámení dětí se světem tvorby – různé možnosti malování (štetcem, prsty, špejlí, dřívkem, experimentace s barvou, míchání barev, foukání do barev, otiskování...). Využití různých materiálů (např. pro koláž, frotáž, apod.), kreslení (pastelkami, tužkou, fixy, voskovkami, křídami, apod.). Skládání papíru, lepení, stříhání, modelování, využití přírodnin. Prohlížení ilustrací Josefa Lady a dalších ilustrátorů dětských knížek. Během dne zařazujeme jazykové chvíle (homonyma). Čteme a prohlížíme s dětmi knížky, dětské časopisy. Pracovní listy – zaměřeno na homonyma, na různé úkoly (např. vybarvování podle čísel, spojování teček, sledování předkreslené linie, řešení labyrintů apod.). Řídky a písničky k tématu. Pohybové hry.</p> <p>Historie hraček, hračky dříve a dnes . Děti se seznamují s různými druhy hraček, poznávají jejich tvar, povrch, barvu, materiál – ze kterého jsou vyrobeny, učí se je uklízet, šetrně s nimi zacházet a záměrně je nepoškozovat. Učíme děti umět se o hračku podělit, půjčit hračku kamarádovi. Seznamujeme děti s procesem výroby hraček. Z domu si děti přinesou své mazlíčky-plyšové hračky. S plyšáky si zacvičíme. Děti mohou svou hračku nakreslit. Společně s dětmi si jednoduchou hračku vyrobíme (např. z papíru, z přírodnin...). Můžeme uspořádat výstavku hraček, se kterými si hráli naši rodiče a prarodiče. Povídáme si o tom, kdy děti hračku dostávají (k narozeninám, k svátku...). Jaká je jejich nejoblíbenější hračka a proč. Jak vypadá jejich dětský pokojíček, kolik hraček doma mají. Řídky a písničky k tématu. Pohybové pohádkové hry.</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>	<p>posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)</p>	<p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p>
	<p>rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat</p>	<p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p>
	<p>rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách</p>	<p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p>
	<p>získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci</p>	<p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	<p>pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p> <p>posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)</p>	<p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p>
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p>	<p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p>
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	<p>osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)</p>	<p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p>
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat	<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům</p>	<p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	

6.1.7 VÍTÁM JARO

Název integrovaného bloku	VÍTÁM JARO
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Jedním z nejpříjemnějších ročních období je jaro. Slunce budí všechno ze zimního spánku, začínají se zelenat pole a louky, ze země raší nové kvítí, na keřích a stromech se objeví pupeny a první lístky. Slyšíme klokotání potoka, bzučení včel, švitoření vlaštovek. V trávě se objevují brouci, ptáci si stavějí hnízda. Rodí se plno mláďat. Děti zahánějí zimu topením Moreny a vítají jaro písněmi a básněmi. K jaru patří i oslava Velikonoc (v následujícím integrovaném bloku).
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Grafické cviky: smyčky, vlnovky, kombinace všech</p> <p>Týden zaměřený na sport a sportovní hry . S dětmi využijeme míče, švihadla, lano, žíněny a další sportovní náčiní a nářadí. Zacvičíme si zdravotní cviky, jógu pro děti, budeme cvičit s hudbou, s říkankami, budeme závodit apod. Sportovní aktivity budou probíhat v tělocvičně, venku na školní zahradě. Děti budou zdolávat překážkovou dráhu nebo cvičit na jednotlivých stanovištích. Děti se během týdne seznámí s různými sporty, se sportovním náčiním a nářadím. Během dne zařazujeme jazykové chvílky (obohacování slovní zásoby o podstatná jména, o přídavná jména, o slovesa). Čteme příběhy o sportu a sportování. Výtvarné činnosti zaměříme k tématu. Zdokonalujeme techniku vystřihování (děti si vystřihují sportovní obrázky z novin), dodržujeme čistotu při lepení. Pracovní listy – zaměříme na početní představy. Říkaneky a písničky k tématu. Pohybové hry.</p> <p>Hudební týden plný písniček a hudebních pohádek, hudebních hádanek. Děti se seznámí s různými hudebními žánry, s hudebními nástroji, vyzkouší si hru na rytmické nástroje i na flétnu, zatančí a zacvičí si s hudbou. Během dne zařazujeme i jazykové chvílky (rozdělíme slovní zásobu, zkusíme rýmování, hraje si s barvou hlasu). Čteme pohádky a příběhy k tématu. Výtvarné a pracovní činnosti spojíme s poslechem hudby. Pracovní listy – zaměříme na řešení hádanek, dokreslování dle předlohy. Říkaneky a písničky k tématu. Pohybové hry (např. „Ozvi se mi zvonečku“, „Pepíku, pípni“, „Na sochy“ ...).</p>

Název integrovaného bloku	VÍTÁM JARO
	<p>Probouzení jarní přírody, znaky jara, co se děje na jaře v přírodě, jak se příroda probouzí. Vývojové stupně (pupen-květ-plod, vajíčko-kuře-slepice, vajíčko-pulec-žába, housenka-kukla-motýl, apod.), mláďata a jejich pojmenování, návrat ptáků z teplých krajín, kalendář přírody, zvyky a tradice na jaře (loučení se zimou, topení či pálení Morény). Seznámení s jarními květinami (květiny zahradní, volně rostoucí, květiny pokojové). Pozorování stavby květiny (pojmy: kořen, stonek, listy, květ a okvěti). Život květin, podmínky k růstu. Během dne zařazujeme jazykové chvilky (rozvíjíme slovní zásobu, zkusíme rýmování, popis děje podle obrázků, seřazení obrázků dle děje – co se stalo nejdříve). Čteme příběhy o jaru, o přírodě a zvířatech. Výtvarné a pracovní činnosti zaměříme k tématu. Pracovní listy – zaměříme na řešení labyrintů, rozlišování (více/méně/stejně). Říkanky a písničky k tématu. Pohybové hry (např. „Na kozu a zahradníka“, „Na černou slepičku“, „Kuřátko, pípní!“...).</p> <p>Jaro v zahradě. Práce na zahradě na jaře (pojmy: setí, sázení, zalévání, hnojení...). Zahradní nářadí, jeho pojmenování a určování k čemu slouží. Vysévání mikrobylinek (řeřicha, pažitka...). Společné sázení pokojové květiny – např. africké fialky do květináčů (příprava na Den matek). Během dne zařazujeme jazykové chvilky (rozklad slov na slabiky, vytleskávání a určování počtu slabik). Čteme příběhy o květinách a jarní přírodě. Děti si pomocí květin zopakují znalost všech barev. Výtvarné a pracovní činnosti zaměříme k tématu. Učíme děti jednoduchému skládání z papíru, dodržujeme čistotu při lepení. Pracovní listy – zaměříme na početní představy a přiřazování. Říkanky a písničky k tématu. Pohybové hry (např. „Uvíváme věneček“, „Pampeliška maminka“...).</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům</p>	<p>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p>	<p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.

6.1.8 HRAJU SI A DÁVÁM NA SEBE POZOR

Název integrovaného bloku	HRAJU SI A DÁVÁM NA SEBE POZOR
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Jarní počasí nás láká ven do přírody. Sluníčko nám dodává energii a sílu, jsme zvědaví a veselí, ale musíme na sebe dávat pozor. Slavíme svátky jara – Velikonoce. V tomto bloku zjišťujeme, co je dopravní prostředek a k čemu slouží. Poznáváme pravidla bezpečnosti v silničním provozu.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Grafické cviky: smyčky, ležaté osmičky Velikonoční zvyky a tradice, pečení beránků, pletení karabáčů či pomlázek, malování kraslic, vejce – jako symbol života, výroba ozdob a velikonočního přání. Během dne zařazujeme jazykové chvilky (vnímání hlásky na začátku i na konci slov, zkouška jazykového citu). Čteme příběhy o jaru a Velikonocích. Výtvarné a pracovní činnosti zaměříme k tématu. Tvoříme velikonoční ozdoby. Pracovní listy – zaměříme na vyhledávání rýmů, spojování obrázků, které začínají na stejnou hlásku. Říkanek a písniček k tématu. Pohybové hry (např. „Na zajíčka“, „Na černou slepičku“, „Na medvěda“...). Velikonoce - svátky jara. Velikonoční týden („Modré pondělí“, „Šedivé úterý“, „Škaredá středa“, „Zelený čtvrtek“, „Velký pátek“, „Bílá sobota“, „Velikonoční neděle“ a „Červené velikonoční pondělí“). Velikonoční dílna s maminkami – aneb vytváříme a vyrábíme ozdoby na Velikonoce.

Název integrovaného bloku	HRAJU SI A DÁVÁM NA SEBE POZOR
	<p>Dopravní prostředky, dodržování bezpečnosti na silnici i mimo ni , řešení dopravních situací, přiblížení práce policisty. Druhy dopravních prostředků, jízda v různých dopravních prostředcích, bezpečnost (autosedačky, přilby a chrániče při jízdě na kole, kolečkových bruslích...). Místa, kde se s dopravními prostředky setkáme. Během dne zařazujeme jazykové chvílky (slovesa, zkusíme rýmování, dělení slov na slabiky dlouhé a krátké). Čteme pohádky a příběhy k tématu. Kresba dopravního prostředku. Pracovní listy – vybarvování dle předlohy, přiřazování. Řídky a písničky k tématu. Pohybové hry (např. „Na auta“, „Na rakety“, „Na vlak“...). Semafor (barvy na semaforu) a dopravní značky, zopakování znalosti geometrických tvarů. Situace na silnici i mimo ni. Přejechání pro chodce, bezpečné přecházení silnice, pohyb po silnici (nelze-li jít po chodníku). Přecházení kolejí, výstražné znamení. Úrazy a dopravní nehody. Dopravní prostředky pro děti – kolo, koloběžka, trojkolka, kolečkové brusle (používání přilby a chráničů). Během dne zařazujeme jazykové chvílky (hry s písmenky – vymýšlíme slova na daná písmena). Čteme pohádky a příběhy k tématu. Vyrábíme dopravní značku. Pracovní listy – rozlišování co je vpravo a co vlevo, kresebný diktát. Řídky a písničky k tématu. Pohybové hry (např. „Na auta“, „Na rakety“, „Na vlak“...).</p> <p>Domácí a hospodářská zvířata , jejich mláďata (užitek, kde bydlí, čím se živí, stavba těla). Domácí mazlíčci (co nám dávají, proč je chceme mít, jejich obydlí, čím je krmíme, jak se o ně staráme, kde je můžeme koupit). Pozorování zvířat. Během dne zařazujeme jazykové chvílky (se zaměřením na podstatná jména, na přídavná jména). Čteme pohádky i příběhy o zvířatech a prohlížíme ilustrace v knížkách, třídíme obrázky, kreslíme, malujeme, modelujeme, skládáme z papíru, vystřihujeme, obkresluje, vybarvujeme omalovánky. Pracovní listy – zaměřené na třídění, přiřazování, počítání (tolik-kolik) apod. Řídky a písničky k tématu. Pohybové hry (např. „Na kočku a myš“, „Na ovečky a vlka“, „Na pejska a kočičku“...).</p> <p>Den Země. Význam svátku naší Země. Ochrana naší planety. Pracujeme s živly. Do čtyř skleniček nachystáme: 1. hlínu s pískem a s kamínky, 2. vodu z potoka, 3. vzduch, 4. položíme zápalku jako symbol ohně.</p> <p>Země – je to, po čem chodíme (hlína, písek, kameny, skály, hory). Vysypeme obsah 1. skleničky a pozorujeme s dětmi lupou. Země – půda je kolébkou všech suchozemských rostlin (ze země rostou stromy, keře, květiny).</p> <p>Voda – je průhledná tekutina, nemůžeme v ní dýchat, ale umíme v ní plavat, nemá žádnou chuť, žijí v ní živočichové. Voda v přírodě: pramínek – potok – řeka – moře – oceán. Koloběh vody.</p>

Název integrovaného bloku	HRAJU SI A DÁVÁM NA SEBE POZOR
	<p>Vzduch – je to, co dýcháme. Je všude kolem nás, nemá žádnou barvu, nedá se chytit. Vzduch můžeme někdy cítit (např. je-li znečištěný – kouř z továren, z výfuků). Vzduch proudí. Pojmy: vánek – vítr – vichřice – tornádo.</p> <p>Oheň – je dobrý sluha, ale špatný pán. Člověk ho potřebuje, ale pozor – je i nebezpečný. Užitek i nebezpečí ohně.</p> <p>Během dne zařazujeme jazykové chvilky (hrajeme si s jazykolamy). Čteme k tématu. Malujeme vodovými a temperovými barvami. Pracovní listy. Říkanky a písničky k tématu. Pohybové hry (např. „Na sovy“, „Na bublinu“, „Dobrý den, pojdte ven!“...).</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytváření základů pro práci s informacemi	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	spolupracovat s ostatními
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

6.1.9 KDO JSEM A KDE ŽIJÍ

Název integrovaného bloku	KDO JSEM A KDE ŽIJÍ
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Měsíc květen je plný vůně, květů, svěží zeleně a lásky. Láska, především ta mateřská, je v životě předškolního dítěte velmi důležitá. Hlavním záměrem tohoto tematického celku je podpořit u dětí

Název integrovaného bloku	KDO JSEM A KDE ŽIJÍ
	citový vztah k vlastní rodině, k okolní přírodě, k místu - kde žijí a seznámit je s některými májovými lidovými zvyky a tradicemi.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Grafické cviky: ležaté osmičky, vlnovky, vertikální přerušovaný a nepřerušovaný pohyb</p> <p>Rodina, rodinné vztahy, sexuální výchova. Co je rodina, kdo do ní patří. Kde bydlíme, znalost adresy, jména a příjmení (jak se jmenuje maminka a tatínek, sourozenci, babičky a dědečkové). Kdo je sestřenice, bratranec, teta a strejda. Projevy lásky, proč se máme rádi. Sexuální výchova – kdo se mě může dotýkat, co je soukromí, stud, tělo patří jen mně, příchod na svět, jak se lišíme (děvčata a chlapci, ženy a muži). Jak se člověk vyvíjel, jeho dovednosti. Během dne zařazujeme jazykové chvilky (vyprávění podle obrázků, určování počtu slabik). Čteme pohádky i příběhy o rodině, o rodinných vztazích. Prohlížíme s dětmi encyklopedie a obrázkové knihy. Pracovní listy – zaměřeno na určování počtu slabik a rozlišování hlásek na začátku slov. Říkaný a písničky k tématu. Pohybové hry – dle přání dětí.</p> <p>Oslava svátku Dne matek . Jak maminka vypadá, co všechno dovede, jak jí pomáháme, proč máme maminku rádi, jaké překvapení pro ni přichystáme. Kde jsem doma, kdo patří do mé rodiny, kdo je nejstarší a kdo nejmladší, co spolu děláme, jak si pomáháme, co k sobě cítíme, jak se oslovujeme, jaké mám sourozence, kdo ještě patří do rodiny kromě sourozenců a rodičů. Přirovnání maminky ke květině. Co kvete na louce, v lese, v zahradě. Jak kvetou stromy. Přirovnání sebe k rostoucímu stromu. Strom vyrostе ze semínka, v čem je strom podobný člověku, jak a kde se vyvíjí a roste miminko, kdo se o novorozeně stará a pečuje o něj, jak človíček roste, co k tomu potřebuje, co se musí všechno naučit, co vyrostе z malého miminka, co vyrostе z tebe, čím chceš být. Během dne zařazujeme jazykové chvilky (porozumění přirovnání). Čteme příběhy k tématu. Malujeme portrét maminky. Pracovní listy k tématu. Říkaný a písničky k tématu. Pohybové hry. Besídka ke „Dni matek“.</p> <p>Místo, kde žijeme – vesnice, ve které žijí. Poznáváme nejbližší okolí (obec a sousední obce, nejbližší hory a řeky, významné budovy - obecní úřad, ZŠ, PSP...). Slezský kraj, slezské nářečí, slezská jídla, písně, pohádky a pověsti. ČR a naši nejbližší sousedé. Lidová tradice „Stavění máje“. Co je to „máj“, z čeho je zhotoven, čím je zdoben, kdo jej stavěl a komu, jak se mládež u máje bavila. V květnu se otevírají studánky, odkud se v nich vzala voda, kdo se bez vody neobejde, jak se ke studánkám chováme. Během dne zařazujeme jazykové chvilky (hry se slovíčky - český jazyk, polský jazyk a nářečí). Čteme pohádky, pověsti a příběhy k tématu. Kreslíme či skládáme z papíru dům, ve kterém bydlíme. Pracovní listy – zaměřeno na koordinaci ruky a oka (sledování cesty, řešení labyrintů). Říkaný a písničky k tématu. Pohybové hry.</p> <p>Světadíly (lidské rasy), státy, hl. město, můj rodný kraj. Život na naší planetě. Naše planeta je modrou planetou, přirovnání: Lidé z různých světadílů.</p>

Název integrovaného bloku	KDO JSEM A KDE ŽIJÍ
	<p>Počasí, stromy, keře, rostliny, ovoce a zelenina na zahradách. Zpracování ovoce a zeleniny. Proměny stromu během roku. Seznámení s druhy zahradních květin, pozorování stavby zahradní květiny (pojmy: kořen, stonek, listy, květ a okvěť). Život květin, podmínky k růstu. Práce na zahradě (pojmy: setí, sázení, zalévání, hnojení...), zahradní nářadí, jeho pojmenování a určování k čemu slouží. Jak pomáháme rodičům, co už umím udělat úplně sám. Během dne zařazujeme jazykové chvilky (se zaměřením na synonyma, antonyma či homonyma). Čteme pohádky i příběhy k tématu a prohlížíme ilustrace v knížkách, třídíme obrázky, kreslíme, malujeme, modelujeme, skládáme z papíru, vystřihujeme, obkresluje, vybarvujeme omalovánky. Pracovní listy. Řídky a písničky k tématu. Pohybové hry (např. „Na kompot“, „Strom, stromeček“, „Uvijíme věneček“...).</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů</p>	<p>seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p>	<p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p>
	<p>rozvoj kooperativních dovedností</p>	<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p>
<p>dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky</p>		<p>naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat řídky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	poznávání jiných kultur	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

6.1.10 TĚŠÍM SE NA PRÁZDNINY

Název integrovaného bloku	TĚŠÍM SE NA PRÁZDNINY
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Přichází léto. V letním období můžeme pozorovat drobné živočichy. Jsou všude kolem nás – na zahradě, v lese, na louce, u vody. Děti se seznámí s koloběhem vody, s drobnými živočichy a s exotickými zvířaty. Čeká je rovněž výlet a slavnostní zakončení roku v MŠ.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>návrhy tematických částí:</p> <p>Grafické cviky: kombinace všech, fiktivní písmo</p> <p>Koloběh vody v přírodě, putování jedné kapky. Kdo vodu potřebuje a proč, co by se stalo – kdyby vody nebylo, jaké jsou vlastnosti vody, kde všude vodu najdeme, vodní živočichové. Voda jako živel. Během dne zařazujeme jazykové chvílky (se zaměřením na podstatná jména, na přídavná jména, slovesa). Čteme pohádky i příběhy, ve kterých se objevuje voda, vodní živočichové. Pracovní listy. Řídky a písničky k tématu. Pohybové hry (např. „Bouřka“, „Na kapičky“...).</p> <p>Svět drobných živočichů (les, louka, rybník). Zajímavosti z jejich života, čím se živí, jejich domov. Vývojová stádia (housenka – kukla – motýl). Pozorování lupou. Vycházky do přírody, do lesa. Během dne zařazujeme jazykové chvílky (se zaměřením na správnou výslovnost). Čteme pohádky i příběhy k tématu. Zařadíme dramatizaci pohádky. Pracovní listy. Řídky a písničky k tématu. Pohybové hry (např. „Na mouchy“, „Na motýly“...).</p> <p>Exotická zvířata a jejich mláďata (kde je můžeme vidět, kde bydlí, čím se živí, čím je krmí ošetřovatelé v ZOO, stavba těla). Děti si na zvířátka hrají. Porovnáváme domácí a exotická zvířata, srovnáváme podmínky života. Během dne zařazujeme jazykové chvílky (se zaměřením na podstatná jména, na přídavná jména). Čteme pohádky i příběhy o zvířatech a prohlédneme ilustrace v knížkách, třídíme obrázky, kreslíme, malujeme, modelujeme, skládáme z papíru, vystřihujeme, obkresluje, vybarvujeme omalovánky. Pracovní listy – zaměřené na třídění, přiřazování, počítání apod. Řídky a písničky k tématu. Pohybové hry (např. „Na kočku a myš“, „Na ovečky a vlka“, „Na pejska a kočičku“, „Na medvěda“...).</p> <p>Shrnutí celého roku, pasování prvňáčků.</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	uvědomění si vlastního těla	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zachovávat správné držení těla vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	získání relativní citové samostatnosti	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

6.1.11 HURÁ PRÁZDNINY

Název integrovaného bloku	HURÁ PRÁZDNINY
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Děti si během prázdnin rády hrají a poznávají nová místa. Během procházek a výletů poznávají okolí, potkávají nové lidi. Je to období, kdy tráví čas s rodinou. Čas takto prožitý, bývá pro děti nezapomenutelným zážitkem.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Dovolená u řeky (pobyť na zahradě), hry s vodou. • Stavby z písku (hrady, zámky) • Procházky lesem, výlety po okolí, turistika • Hry na louce • Návštěvy herních koutků • Opékání párků • Piknik na zahradě • Jízda na kolech a odrážedlech • Námětové hry, letní pracovní listy

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zorganizovat hru
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání,	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	porozumění i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Vzdělávací obsah je rozpracován do jedenácti integrovaných bloků. Tyto integrované bloky jsou obohaceny dílčími projekty a doplňkovým programem. Dílčí projekty mají taktéž svoje cíle a vzdělávací nabídku, vstupují do jednotlivých integrovaných bloků na základě volby a potřeb pedagogů. Toto rozpracování je předmětem třídních vzdělávacích programů. Integrované bloky jsou pro všechny pedagogy závazné, z nich pak mohou pedagogové tvořit podtémata ve svých TVP dle potřeb, situací, nabízí se dostatek prostoru pro jejich tvořivost, pro možnost reagovat na aktuální podmínky dané třídy. Pedagogové též pracují se stanovenými záměry z jednotlivých integrovaných bloků ve svých TVP, transformují je do podoby, která odpovídá potřebám dané třídy. TVP nabízí možnost dalšího rozpracování, součástí vzdělávacího obsahu jsou evaluační činnosti, které přináší průběžné vyhodnocování kompetencí, podmínek vzdělávání, rozbory vzdělávacího procesu jako celku.

Třídní vzdělávací programy vymezují specifika tříd, jsou dalším rozpracováním školního vzdělávacího programu, upřesňují některé obecné formulace, podmínky, které vstupují do výchovně vzdělávací činnosti, určují pravidla soužití jednotlivých skupin dětí, naznačují vzájemné spolupůsobení učitelek jednotlivých tříd, volby metod a postupů evaluačního procesu a další potřebná specifika pro tu kterou třídu, jako je režimové uspořádání dané třídy, spolupráci s rodinou apod.

6.3 Dílčí projekty a programy

Logopedický kroužek

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Jasně formulované vize školy a realistická strategie rozvoje školy.	kontrola dokumentů, projednání	1x za 2 roky	
Koncepce a rámec školy	ŠVP a vize vycházející ze strategie rozvoje školy	analýza dokumentu, projednání	červen	
Koncepce a rámec školy	Jasně daná pravidla, která umožňují komunikaci všech aktérů	revize školního řádů a vnitřních předpisů	červen	
Koncepce a rámec školy	Škola vstřícné a bezpečné místo, pro děti, jejich rodiče i učitele	dotazníková šetření	1x 3 roky	
Koncepce a rámec školy	Spolupráce s vnějšími partnery	analýza dokumentu, projednání	průběžně	
Pedagogické vedení školy	Aktivní řízení, pravidelný monitoring, vyhodnocení práce školy	analýza dokumentů, projednání, hospitace	2x ročně	
Pedagogické vedení školy	Vytváření zdravého klimatu školy	pozorování, projednání, dotazník	1x3 roky	
Pedagogické vedení školy	Vlastní profesní rozvoj	analýza dokumentů	přípravný týden	
Pedagogické vedení školy	Zajištění optimálních podmínek pro vzdělávání	analýza dokumentu, pozorování, rozhovor	přípravný týden	
Kvalita pedagogického sboru	Profesionální přístup k práci	Analýza dokumentů, náslechy, sebereflexe	červen	
Kvalita pedagogického sboru	Vstřícný respekt přístup při komunikaci s dětmi, rodiči i kolegy	pozorování, rozhovor, dotazník	průběžně, dotazník 1x3 roky	
Kvalita pedagogického sboru	Aktivní spolupráce a vzájemná podpora	pozorování, rozhovor	průběžně	
Vzdělávání	Příprava výuky v souladu se stanovenými cíli a potřebami dětí.	Analýza TVP, dětská portfolia, pedagogická diagnostika	průběžně učitelky	

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Vzdělávání	Využití širokého spektra výchovně vzdělávacích strategií pro naplnění cílů.	analýza TVP, vzájemné náslechy	průběžně, učitelky	
Vzdělávání	Zohledňování individuální potřeby dětí, sledování pokroku každého dítěte	pedagogická diagnostika	2-3 x ročně	
Vzdělávání	Sociální a osobnostní rozvoj	analýza TVP, vzájemné náslechy	průběžně	
Vzdělávací výsledky	Soustavně získané informace o posunech výsledku každého dítěte	analýza portfolia dítěte, pozorování diagnostika	průběžně	
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Vytváření rovných příležitostí ke vzdělávání	analýza dokumentů, pozorování, rozhovor, hospitace	2x ročně	
Podpora dětí při vzdělávání	Poskytování účinné podpory všem dětem s potřebou podpůrných opatření	analýza dokumentu, pozorování, rozhovor	2x ročně	
Podpora dětí při vzdělávání	Osobnostní rozvoj dětí	analýza dokumentů a diagnostika dětí	2-3x ročně	